

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУПЕРВІЗІЯ У СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Освітня програма Соціальна педагогіка

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “29” серпня 2022р.

м. Івано-Франківськ – 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання курсу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Супервізія у соціально-педагогічній діяльності
Освітня програма	Соціальна педагогіка
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	Основна
Курс/семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Підготовка компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі соціальної роботи та соціальної педагогіки, здатного розв'язувати спеціалізовані задачі та прикладні проблеми соціальної сфери, застосування певних теорій та методів у роботі супервізора.

Формування у здобувачів загальних і фахових компетентностей для успішної реалізації науково-дослідних, управлінських та прикладних завдань соціальної роботи та соціальної педагогіки.

Вивчення дисципліни спрямовано на ознайомлення студентів з особливостями формування у студентів поглиблених знань і вмінь інноваційного характеру, спрямованих на отримання досвіду їх застосування у процесі вирішення проблемних професійних завдань.

Компетентності

I - Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність розробляти і управляти проектами.

ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ФК 1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.

ФК 4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

ФК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

ФК 8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.

ФК 9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

ФК 14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

ФК 15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проєктів і технологій.

ФК 17. Здатність вивчати сучасні суспільні проблеми з метою діагностування, прогнозування, надання соціально-педагогічної допомоги й підтримки та здійснення різних напрямів соціально-педагогічної діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН 6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

ПРН 8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПРН 11. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу.

ПРН 21. Застосовувати сформовані компетентності при вирішенні соціально-педагогічних завдань; здійснювати критичний відбір технологій відповідно до характеру проблем соціально-педагогічної практики.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання

1.	Супервізія в соціально-педагогічній діяльності: основні підходи та принципи	Розкрити сутність поняття «супервізія», визначити мету, завдання, функції та типи супервізії; охарактеризувати базові цінності супервізії; розглянути етичні і юридичні принципи супервізії; проаналізувати значення супервізії у підготовці соціальних працівників та соціальних педагогів.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорити на семінарі, дати відповіді на запитання.
2.	Супервізорські стилі, фокуси та форми	Визначити основні стилі супервізора в соціально-педагогічній роботі; обґрунтувати фокуси супервізії; проаналізувати форми супервізії.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорити на семінарі.
3.	Супервізія та команда	Розкрити зміст поняття «команди»; розглянути класифікацію команди; означити формати супервізії; визначити розмір та склад команди; охарактеризувати зовнішні впливи та зосередження на команді; встановити особливості навчання роботи з командою.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорити на семінарі.
4.	Індивідуальна та групова супервізія	Розглянути особливості індивідуальної та групової супервізії; визначити завдання групової та індивідуальної супервізії; охарактеризувати методи групової супервізії; встановити недоліки групової супервізії.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорити на семінарі, дати відповіді на запитання.
5.	Адміністративна, навчальна та підтримувальна супервізії	Окреслити та охарактеризувати знання, вміння та навички, ставлення, що формують лідерський стиль супервізора; наведіть приклади застосування підходу сильних сторін у супервізійних	Опрацювати відповідні наукові джерела, дати відповіді на

		стосунках; опишіть специфіку здійснення супервізії у ситуаціях конфлікту. Супервізія як технологія подолання психологічного пресингу на роботі.	запитання .
6.	Етичні засади здійснення супервізії	Розкрити базові вміння та навички міжкультурної комунікації, міжкультурної толерантності, інтерсекціональності та антидискримінаційної практики у супервізійній діяльності; опрацювати вимоги щодо здійснення супервізійної підтримки працівників соціальних служб/агенцій в: а) Декларації етичних принципів соціальної роботи Міжнародної федерації соціальної роботи; б) Етичному кодексі Національної асоціації соціальних працівників США, в) Кодексі етики Канадської асоціації соціальної роботи; г) Професійному етичному кодексі соціальних працівників та психологів України.	Опрацювати відповідні наукові джерела, дати відповіді на запитання .
7.	Процес становлення супервізора	Охарактеризувати особистісні властивості супервізора; виокремити супервізорські ролі соціального працівника та соціального педагога; розглянути супервізію як одну із сервісних ролей; опрацювати аспекти стилю супервізора; встановити чинники контексту, які впливають на становлення супервізора; виділити особливості діяльності супервізора в новому оточенні; обґрунтувати власні потреби супервізора.	Опрацювати відповідні наукові джерела, дати відповіді на запитання .
8.	Початок роботи супервізора: контракти та меж	Сформулювати ключові елементи контракту; охарактеризувати основні різновиди супервізії, що використовуються в соціальних службах; встановити тривалість,	Опрацювати відповідні наукові джерела, дати

	частоту та інші практичні аспекти супервізії; розглянути питання підготовки, визначення порядку денного, методи та навички, ведення записів; означити забезпечення оцінки та перегляду, питання меж; дослідити неубезпеченість супервізора і молодого фахівця соціальної сфери.	відповіді на запитання.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське заняття	25
Самостійна робота	5
Контрольна робота	20
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – іспит. Максимальна оцінка – 100 балів, з них – 50 балів за написання письмового екзамену та 50 балів – за практичні заняття (25 балів за поточне оцінювання, 20 балів – за контрольну роботу та 5 балів – самостійну роботу.
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література: 1. Астремська І. Групова супервізія як ефективна форма практичної підготовки до роботи з клієнтом. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. II(16). 2014. S. 94-97.	

2. Астремська І. Супервізія у практиці соціальної роботи та підготовці соціальних працівників. Теорія і практика сучасної психології. 2012 р. Випуск 5. С.55-59.
3. Байдарова О. Перспективи дослідження професійної рефлексії в супервізії соціального працівника. Проблеми сучасної психології : збірник наукових праць Кам'янець - Подільського національного університету імені Івана Огієнка , Інститут психології ім . Г . С . Костюка АПН України / [за ред . С. Максименка, Л . Онуфрієвої]. Кам'янець - Подільський : Аксіома , 2010. Вип . 10. С . 12–24.
4. Браун А. Супервізор у соціальній роботі: Супервізія догляду в громаді, денних та стаціонарних установах / А. Браун, А. Боурн ; [пер. з англ. Т. Семигіної]. К. : Університет. вид-во «Пульсари», 2003. 240 с.
5. Карагодіна О. Запровадження супервізії у соціальній роботі: бар'єри та ресурси. Проблеми соціальної роботи: філософія, психологія, соціологія. 2014. № 1 (4). С. 29-35. Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/prcr_2014_1_6
6. Лапіна М. Навчальна супервізія як метод професійної підготовки фахівців соціальної роботи. Теорія і практика сучасної психології. 2016. № 2. С.89-93.
7. Лемко Г. Соціальний працівник як супервізор. International scientific and practical conference «Innovations and modern technology in the edukational sysnem:contribution of Poland and Ukraine» (May 5-6 2017). Sandomierz, Poland. С.150-154.
8. Лемко Г. Супервізія як форма методичного супроводу виробничої практики студентів «Соціальна робота» у закладах освіти. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології 2021. № 3.
9. Савчук О., Миргородська І. Стандарти супервізії в соціальній роботі. Наукові записки НаУКМА. Том 136. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. 2012. С. 67-71.
10. Спіріна Т., Піцура Т. Супервізія як складова соціальної роботи // Збірник наукових праць. Педагогічні науки. 2016. Випуск LXXIV. С.152-160.
11. Типове положення про проведення супервізії впровадження Концепції «Нова українська школа»

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-

	00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Лемко Галина Іванівна
Контактна інформація викладача	+380982278480 halyna.lemko@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/

Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника» Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час занять	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Додаткові бали	Виставляються під час семінарських занять за оригінальні відповіді студентів з заявленої теми
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Викладач

Лемко Г. І.